

**Kétnyelvű Német Nemzetiségi
Óvoda- Bölcsőde
Zánka**

**BÖLCSŐDEI SZAKMAI PROGRAM
HÁZIREND**

2015.

Tartalomjegyzék

Ellátandó célcsoport és ellátandó terület jellemzői.....	6
A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS CÉLJA, FELADATAI.....	6
A bölcsőde funkciói.....	7
Mit nyújtunk a gyermekeknek?.....	8
Mit nyújtunk a szülőknek?.....	9
BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK-GONDOZÁSUNK ALAPELVEI.....	9
A családi nevelés elsődlegességének tisztelete.....	9
A gyermeki személyiség tiszteletének elve.....	9
A nevelés és gondozás egységének elve.....	10
Az egyéni bánásmód elve.....	10
A biztonság és a stabilitás elve.....	10
Az aktivitás, az önállósulás segítségének elve.....	11
A pozitívumokra támaszkodás elve.....	11
Az egységes nevelő hatások elve.....	11
A rendszeresség elve.....	11
A fokozatosság elve.....	11
A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATA.....	12
Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása.....	12
Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése.....	12
A megismerési folyamatok fejlődésének segítése.....	13
SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK A BÖLCSŐDÉBEN.....	14
A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSGÉNEK BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI.....	15
A továbbképzési terv tartalmazza:.....	15
AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA.....	16
A gyermekek felvételi rendje.....	16
A gyermekek óvodai átadása.....	17
AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK.....	17
A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	18
Kapcsolat a szülőkkel.....	18
A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája.....	18

Csoportos szülői értekezletek.....	18
Szülőcsoportos beszélgetések.....	18
Közös programok tervezése.....	19
Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás.....	19
A beszoktatás sikerességének feltételei:.....	19
„Saját gondozónő”- rendszer.....	20
Napirend.....	20
A BÖLCSŐDE KAPCSOLATAI MÁS INTÉZMÉNYEKKEL.....	21
A bölcsődék kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül.....	21
Bölcsőde és óvoda kapcsolata.....	21
Egyéb kapcsolatok.....	21
A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI.....	22
Gondozás.....	22
Játék.....	23
Mondóka, ének.....	24
Vers, mese.....	24
Alkotó tevékenységek.....	25
Mozgás.....	25
Tanulás.....	26
Ünnepeink.....	27
DOKUMENTÁCIÓ.....	27
A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja.....	29
A FEJLŐDÉS LEGGYAKORIBB JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉS KOR VÉGÉRE.....	30
Célunk a szakmai programunk megvalósításával.....	30
MELLÉKLETEK (1. sz. melléklet).....	31
FELVÉTELI KÉRELEM.....	35
H Á Z I R E N D (3.sz. melléklet).....	36
Bölcsőde igénybevételének szabályai.....	36
Bölcsődei felvétel és elhelyezésének megszűnése.....	37
A nevelési év rendje és a bölcsőde nyitva tartása.....	38
Az intézményből való távozás és visszatérés rendje.....	38
Betegség esetén újabb igénybevétel feltételei.....	39
A szülőket terhelő fizetési kötelezettségek.....	39

Gyermeki és szülői jogok és kötelességek.....	39
A bölcsőde helyiségek használati rendje.....	40
A gyermekek ruházata a bölcsődében és a behozható eszközök rendje.....	40
Az intézmény területén TILOS.....	41
Kapcsolattartás és a panaszkezelés módja.....	41
A házirend megsértésének esetei.....	42
Záró rendelkezések.....	43

Az intézmény működését befolyásoló főbb törvényi és egyéb szabályozások

- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja
- az ENSZ Emberi jogok nyilatkozata
- az ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól
- az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- a 14/1994. (VI. 24.) MKM rendelet a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatokról
- 257/2000. Korm. rend. a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekvédelmi vállalkozói engedélyezésről

A költségvetési szerv neve:	Kétnyelvű Német Nemzetiségi Óvoda-Bölcsőde Zweisprachiger Nationalitäten Kindergarten-Krippe
Telephelye:	8251 Zánka, Iskola utca 4. Tel.: 06/87 468-103 e-mail: ovoda@zanka.hu honlap: zanka.hu
OM azonosító:	036851

Ellátandó célcsoport és ellátandó terület jellemzői

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését-gondozását biztosító intézmény. A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnak a feladata a gyermekek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének és családban történő nevelésének az elősegítése. Mindezek figyelembevételével határoztuk meg a bölcsődénkben folyó gondozó- nevelő munka szakmai alapelveit, melyek érvényesek a speciális ellátásokra és a szolgáltatásokra.

Bölcsődénk saját nevelési-gondozási program szerint dolgozik, amit a „ **A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja**” figyelembevételével dolgozott ki. Ez az egymásra épülés biztosítja egyrészt az általános követelmények teljesítését, másrészt pedig az egyes intézmények szakmai önállóságát, a családok és a fenntartók elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez igazodást.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS CÉLJA, FELADATAI

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jólétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi /etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést.

A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve. A valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében fontos a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése. A csoportban gondozható, nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek esetében pedig minél fiatalabb életkortól kezdve a gondozásba ágyazott fejlesztés formájában segíteni a rehabilitációt és a rehabilitációt. Mindezek segítik az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

A bölcsőde funkciói

- gyermekjóléti

- szociális, egészségügyi, egészségnevelési, nevelési, családtámogató
- gyermekvédelmi
- preventív, jelző

A bölcsődei ellátás keretében a gyermekek életkorának, fejlettségi szintjének, igényének megfelelően biztosítjuk a nevelés-gondozás feltételeit, így különösen:

- a törvényes képviselő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- a játéktevékenység feltételeit,
- a szabadban tartózkodás és alvás feltételeit,
- az étkezést, valamint szakszerű nevelést-, gondozást és egészségügyi ellátást, figyelembe véve az egészséges életmódra nevelés fontosságát,
- megfelelő textíliát, bútort, búrort,
- az egyéni bánásmódot.

Családbarát, támogató intézményként biztosítani szeretnénk a gyermekek életkorának, fejlettségének, egyéni szükségleteinek megfelelő érzelmi, értelmi, mozgásfejlődését, és biztonságos környezetet, lehetőséget adni új tapasztalatok gyűjtésére, kísérletezésére, felfedezésére, más gyermekekkel való kapcsolatteremtésre, örömteli játékokra.

HITVALLÁSSUNK A GYEREKNEVELÉSRŐL

- A gyermeknevelésben elsődleges és meghatározó a családi nevelés, a bölcsőde kiegészítő, segítő szerepet vállal, együttműködik a családokkal.
- Tiszteletben tartjuk a gyermekek jogait, az alapvető szabadságjogokat.
- Elfogadjuk és megbecsüljük a kisgyermek személyiségét.
- Tiszteljük a másságot.
- Elismerjük, hogy különleges védelem illet meg minden kisgyermeket.
- A gondozást-nevelést egységnek tekintjük.
- Fontosnak tartjuk az érzelmi biztonságot, a személyi és tárgyi környezet állandóságát.
- Bánásmódunkkal, a gondozás-nevelés módszereivel igazodunk a gyermekek egyéni fejlettségéhez, igényeihez.

- Bátorító neveléssel, gyermekközpontú szemlélettel segítjük a személyiség kibontakozását, egészséges fejlődését.
- Környezettudatos magatartás kialakításával a természettel együtt élni tudó és szerető készségek, képességek, kompetenciák megalapozását segítjük.

Mit nyújtunk a gyermekeknek?

- Egészséges és biztonságos környezetet.
- "Saját" gondozónőt.
- Szakszerű és szeretetteljes gondozást-nevelést.
- A helyes higiénés szokások és viselkedési szabályok elsajátítását.
- Jól szervezett, rugalmas folyamatos napirendet.
- Sokféle játéklehetőséget, önálló és szabad játékot, együttjátszást a társakkal: szobában, játszóudvaron.
- Életkornak megfelelő, változatos játékeszközöket, fejlesztő-játékokat.
- Zene- és mesehallgatást, bábozást.
- Firkálási, rajzolási lehetőségeket, gyurmázást, festést.
- Játékos tornát, a nagymozgás fejlődését.
- A személyiség, a kreativitás kibontakozását.
- A koruknak megfelelő tanulási lehetőségeket, a megismerő-folyamatok fejlődését.
- Azonos korú gyermekek megismerését, együtt-játszást.
- Levegőzést, játékot a szabadban.
- Napi négyzseri étkezést, korszerű és az életkornak megfelelő táplálkozást, gondos összeállított étrendet.
- A különleges táplálkozási igények kielégítését diétás étkeztetéssel.
- Rendszeres gyermekorvosi felügyeletet.
- Megismertetjük és megszerettetjük a természeti értékeinket.
- Környezetbarát életmód kialakítását.

Gondoskodásunk eredménye, hogy 3 éves korára, az óvodai felvételig a legtöbb kisgyermek:

- ✓ Nyitott, befogadó az új környezet iránt, szívesen barátkozik, játszik együtt társaival.
- ✓ Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket.
- ✓ Ismeri a csoportban kialakult szokásokat, szabályokat, ezekhez nehézségek nélkül alkalmazkodik.

- ✓ Önállóan étkezik, kis segítséggel önállóan tisztálkodik, öltözködik, a játékait helyre rakja, szobatisztává válik.
- ✓ Jól érthetően beszél, gazdag a szókincse, megérti az egyszerű magyarázatokat, az összefüggéseket.

Mit nyújtunk a szülőknek?

Munkánk során fontosnak tekintjük, hogy együttműködő, harmonikus kapcsolatot alakítsunk ki a családokkal, segítsük egymást a gyermek nevelésében. Ennek teljesüléséhez kínáljuk az alábbi lehetőségeket:

- A szülők és a gyermekek ismerkedhetnek a bölcsődével, még a felvétel előtt.
- Szülővel történő fokozatos beszoktatással segítjük a gyermekek alkalmazkodását az újkörnyezethez.
- A szülők és a gondozónők a reggeli érkezés és a délutáni hazaadás alkalmával tájékoztatják egymást a gyermekkel kapcsolatos fontos eseményekről, a változásokról.
- A „saját” gondozónők írásban is tájékoztatást nyújtanak a családok számára a gyermek fejlődéséről, a változásokról.
- A szülők igényük szerint kezdeményezhetnek beszélgetést a „saját” gondozónővel, vagy más bölcsődei szakemberekkel.

BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK-GONDOZÁSUNK ALAPELVEI

A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Bölcsődénk a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva, annak erősítésével, segítségével vesz részt a gyermekek gondozásában, nevelésében. Szükség esetén lehetőségeinkhez mérten törekszünk a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására.

A gyermeki személyiség tiszteletének elve

A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítségigénye / ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg.

Bölcsődei nevelésünk-gondozásunk érték közvetítő és értékteremtő folyamat, melyben a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére törekszünk, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával.

A nevelés és gondozás egységének elve

A nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom. Az első 3 életévben a nevelési feladatok jelentős része a gondozási műveletek során valósul meg. A gyermek a gondozás közben a gondozónővel való kommunikáció révén megismerkedik saját testével, testrészeivel, kialakul a testséma.

Az önmagáról ezekben a helyzetekben szerzett tapasztalatok, a kommunikáció érzelmi kötése, a felnőttnél a gyermekről adott jelzései kihatnak a későbbiekben önmaga elfogadására, a személyiség egészséges alakulására.

Az egyéni bánásmód elve

A gyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a felnőtt őszinte érdeklődése, figyelme, megbecsülése.

Gondozónőink meleg, szeretetteljes odafordulással, a megfelelő környezet kialakításával, a gyermekek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segítik a gyermekek fejlődését. Arra törekszünk, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha sajátos nevelési igényű, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető.

Gondozónőink elfogadják, tiszteletben tartják a gyermek vallási, etnikai stb. hovatartozását, és a lehetőségek szerint segítik az identitástudat kialakulását és fejlődését, segítik a saját és a más kultúra és hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.

A biztonság és a stabilitás elve

Az egészséges személyiségfejlődés fontos feltétele az érzelmi biztonságot jelentő stabilitás, az, hogy a gyermek személyi és tárgyi környezete a bölcsődei élet során lehetőség szerint ne változzon.

A napirend folyamatosságával, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődésekkel tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményezünk a napi események sorában, hogy ezzel növeljük a gyermekek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmét is.

Az aktivitás, az önállóság segítésének elve

A bölcsődei nevelés-gondozás egyik kiemelt feladata a biztonságos és tevékenységre motiváló személyi és tárgyi környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek meghallgatása, véleményének figyelembevétele, a kompetenciájának megfelelő mértékű döntési lehetőség biztosítása.

Gondozónőink az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatásukkal, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá, kezelhetővé tételével, a tapasztalatok feldolgozásának segítségével, az egyes viselkedésformákkal való próbálkozások bátorításával segítik a tanulást.

A pozitívumokra támaszkodás elve

A nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

Az egységes nevelő hatások elve

Gondozónőink az alapvetőértékek, erkölcsi normák és célok tekintetében nézeteiket egyeztetik, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik.

A rendszeresség elve

A rendszeresen ismétlődő tevékenységekkel növeljük a gyermekek biztonságérzetét, tájékozódási lehetőségét, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményezünk a napi események sorában.

A fokozatosság elve

A gyermekek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatásával segítjük alkalmazkodásukat, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATA

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátásának és esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával 20 hetes - 3 éves egészséges és a 20 hetes - 6 éves sajátos nevelésű igényű gyermek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére törekszünk. A sajátos nevelési igényű gyermekek rehabilitációjának segítése a gondozás, nevelés, az egyéni és a csoportos foglalkozások keretében, a gyógypedagógus és korai fejlesztő pedagógus irányítása alapján történik.

Nagy hangsúlyt fektetünk az egészséges életmódra nevelésre, elsődlegesen a *prevencióra* (egészséges táplálkozás, higiénés szokások kialakítása, mozgásban gazdag játéktevékenység, szabad levegőn játszás, szabad levegőn alvás (udvaron, teraszon) stb.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

- A gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése.
- Az egészséges testi fejlődés elősegítése.
- A harmonikus fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.
- A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése.
- Egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése.
- A testi-lelki harmónia kialakulását és megőrzését segítő napirend kialakítása. (ezen belül: étkezés, mosakodás, öltözködés, pihenés, alvás, szobatisztaságra nevelés, levegőzés, játék, mozgás).
- Szükség esetén speciális szakember bevonásával prevenció és korrekció feladatok ellátása.

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

- Derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, illetve csökkentése, a gyermekek segítése az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában.

- A gondozónő-gyermek közötti szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése.
- Az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetében, az én tudat egészséges fejlődésének segítése.
- A bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése.
- Lehetőségteremtés a gondozónővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére az én-érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését.
- A kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával (meghallgatás, figyelem, kérdések megválaszolása).
- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, érzékszervi és/vagy mozgássérült, a sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelése gondozása speciális törődéssel, szükség esetén más szakemberek bevonásával.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- Az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése.
- A kommunikatív képességek és a kommunikációs kedv fejlődésének segítése.
- A gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása.
- Az önálló aktivitás és kreativitás támogatása.
- Az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás segítése.
- Ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, a tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése.
- A gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.
- A gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzet-megoldási minták nyújtása.

A jó színvonalú gondozás mellett az utóbbi években előtérbe került az *értelmi fejlődés* fokozottabb támogatása. Ezt segítjük a gyermekek környezetének gondosabb kialakításával, a

tevékenységek körének szélesítésével, a fejlesztő játékok, eszközök gondosabb válogatásával, a felnőtt aktívabb részvételével a gyermekek tevékenységében, kommunikációjában.

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK A BÖLCSŐDÉBEN

Bölcsődénk vállalja az egészséges csoportba integrálható sérült, speciális nevelési igényű gyermekek ellátását. Valljuk, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekeknek az ép gyermekekkel együttes, integrált nevelése a személyiségfejlesztés folyamatában jelentős. Csak egy világ létezik, nincs külön világ a sérült és az egészséges emberek számára. Egy ember, egy adott csoport humanitásának mércéje, hogy mennyire képes befogadni a sérült személyt abba a világba, amelyben valamennyien élünk. A sajátos nevelési igényű gyermeket nem tekintjük betegnek, csak más szükségletekkel rendelkezőnek, amely szükségletek kielégítésére fel kell készülnünk.

Speciális csoport szervezésének feltételei nem adóttak, ezért egészséges csoportba integráltan neveljük-gondozzuk a sajátos nevelési igényű gyermekeket. A gyógypedagógiai fejlesztést ezek a gyermekek utazó korai fejlesztő gyógypedagógustól kapják meg.

A sajátos nevelési igényű gyermekek általában spontán integrációval kerülnek bölcsődénkbe. Felvételnél nem tudunk arról, hogy ilyen gyermeket fogadunk, szakértői bizottság vizsgálata nem történt meg, így bizottsági javaslat nélkül kerülnek felvételre. A nevelés-gondozás során ismerjük fel az átlagostól eltérő fejlődést. *Feladatunk:*

- A fejlődés figyelemmel kísérése, rögzítése, a bölcsőde orvosával a tapasztalatok megbeszélése. Szükség esetén a szülő tapintatos tájékoztatása, szakvizsgálatra javaslat.
- A Fejlesztő Központ Korai Fejlesztő Részlegével kapcsolattartás, az egyéni fejlesztés egyeztetése, folyamatos információcsere kialakítása.
- Tudatos integráció esetében a szakvizsgálat tapasztalatainak megfelelő egyéni fejlesztés biztosítása, részben a korai fejlesztő gyógypedagógussal, részben a szakember javaslata alapján a bölcsődei csoportban a „saját gondozón” segítségével.
- A csoportbeosztásnál a speciális nevelési igényű gyermekek fogadásánál a csoportlétszámot alacsonyabban alakítjuk ki. Egy gyermekcsoportban legfeljebb

két sérült gyermek élhet, óvakodni kell a csoport, ill. a kisgyermeknevelő túlterheléséről.

- A sajátos nevelési igényű gyermekek családjával az együttműködésnek még szorosabbnak kell lenni, a családok több figyelmet és segítséget igényelnek.
- A kisgyermeknevelők továbbképzése tervezésénél a speciális nevelési igényű gyermekek ellátásával és fejlesztésével kapcsolatos továbbképzési lehetőségek keresése.

A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSGÉNEK BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/D.§ szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzésére vonatkozó törvényi előírásokat.

A továbbképzésre vonatkozó részletes szabályokat, a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet tartalmazza.

A szakdolgozókkal kapcsolatban az intézményvezető a 8./2000 (VIII. 4.) SzCsM rendelet alapján bejelenti a továbbképzés teljesítését a működési nyilvántartáshoz, továbbá folyamatosan jelezi az adatváltozást, a szakdolgozó kilépése esetén a törlést.

A továbbképzési terv célja, hogy a továbbképzési ciklus végére minden dolgozó teljesítse a továbbképzési kötelezettségét.

A továbbképzési terv tartalmazza:

- a tárgyévben továbbképzésben résztvevők számát, munkakörük és a várható távolléti idő feltüntetésével,
- a továbbképzésben résztvevők helyettesítésére vonatkozó tervet,
- a továbbképzésre források megjelölését és felosztását,
- a továbbképzési kötelezettségüket teljesítők számát.

A munkáltató e kötelezettségeit a 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet részletezi.

Továbbképzésre kötelezett a személyes gondoskodást nyújtó szociális gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézményben, főállásban dolgozó szakképzett szakember, gyermekjóléti,

gyermekvédelmi intézményben dolgozik és a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2. sz. mellékletében szereplő munkakörhöz szükséges képesítéssel rendelkezik.

Minden szakképzett dolgozó számára kötelező teljesíteni a továbbképzésre vonatkozó kötelezettségét, a munkáltatóval történt egyeztetés alapján részt venni az akkreditált továbbképzéseken.

A szakdolgozó köteles továbbá az adataiban bekövetkezett változásokat, a továbbképzési kötelezettség teljesítését harminc napon belül bejelenteni a munkáltatónak, és egyben rendelkezésre bocsátani az igazolásokra szolgáló iratok másolatát.

AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

A bölcsődei felvétel rendjéről és a szülők által fizetendő térítési díjra a 328/2011 (XII.29.) Kormányrendelet gyermekétkeztetésre vonatkozó pontjai érvényesek. A nyersanyagnorma felülvizsgálatát intézményi kezdeményezésre és előkészítésre az önkormányzat képviselő testülete végzi. A térítési díj évente egyszer megváltoztatható – melyről az ellátást igénylő szülő értesítést kap. A térítési díjat előre, a tárgyhónap 15-ig kell megfizetni. Amennyiben a szülő a térítési díjfizetés kötelezettségének nem tesz eleget, a bölcsőde követelését elküldi a fenntartónak, és az ellátást felfüggeszti.

Az ellátás igénylése a felvételi kérelemmel történik, ezzel egyidőben a bölcsőde vezetője megállapodást köt a szülővel.

A gyermekek felvételi rendje

A törvényes képviselő részéről történő szóbeli igénybejelentést követően a szükséges munkahelyi nyilatkozat és írásos kérvényezés alapján az intézményvezető dönt a gyermek felvételéről.

Rendkívüli esetben (a gyermek otthoni nem megfelelő ellátása miatt), a gyermekorvos, védőnő, az Önkormányzat Szociális Iroda, Családsegítő és Gyermekejóléti Szolgálat javaslatára - soron kívül, a bölcsődei felvételnél előnyben kell részesíteni azokat a gyermekeket:

- akit egyedülálló szülő nevel,
- akinek családjában három vagy több gyermek van,
- akinél egészségügyi vagy szociális indok áll fenn,
- akinek egyik szülője munkaképtelen.

A bölcsőde elsősorban a község területén lakók, dolgozók gyermekeit veszi fel. Ha a gyermek a bölcsődébe felvételt nyert, orvosi vizsgálaton vesz részt. A vizsgálat eredményét a bölcsődei törzslapra fel kell vezetni. A felvételi könyvbe minden gyermeket be kell jegyezni.

A felvett létszám a férőhelyek 100%-át nem haladhatja meg.

A gyermek bölcsődei elhelyezése megszűnik, ha:

- a megszüntetést a szülő kéri,
- a bölcsőde orvosának megállapítása szerint a gyermek egészségügyi állapota miatt bölcsődei gondozásra alkalmatlan,
- a gyermek hozzátartozója az ismételt figyelmeztetés ellenére megsérti a házirendet,
- a gyermek óvodai felvételt nyert.

A gyermekek óvodai átadása

A 3. életévét betöltött gyermek a következő őszi óvodai átadásig tartózkodhat a bölcsődében. Orvosi javaslatra 4 éves korig gondozható a gyermek a bölcsődében.

Az óvodai átadást illetően a bölcsőde vezetője és a gyermek gondozónője a szülőkkel és az óvoda vezetőjével szorosan együttműködik.

A Megállapodást az 1. számú melléklet tartalmazza.

Felvételi kérelem 2. számú mellékletben található.

A bölcsőde Házirendjét a 3. sz. melléklet tartalmazza.

AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

A bölcsődék működését szabályozó törvények és rendeletek felsorolását a Szervezeti és Működési Szabályzat részletesen tartalmazza.

Az intézmény különös gondot fordít a gyermekek jogainak sérthetlenségére, valamint a szülők, eltartók és a bölcsődei dolgozók állampolgári, alkotmányos jogaira.

A bölcsődében érdekképviseleti fórum működik. Tagjai és elérhetőségük az átadóban nyilvánosak a szülők számára. A gyerekek és a szülők jogait a házirend részletesen tartalmazza. A faliújságra és az átadóban kifüggesztésre került a gyermekjogi képviselő neve és elérhetősége.

A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Kapcsolat a szülőkkel

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek megfelelő fejlődését.

A családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a gondozónók közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikusfejlődésének. A szülő ismeri legjobban a gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a gondozónót a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A gondozónó pedig, mint szakember, szaktudásával, tapasztalataival tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében.

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermekfejlődéséről; ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában, és a családokat is segítik a gyermek nevelésében.

A korrekt partneri együttműködés feltétele az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos kommunikáció.

A bölcsőde nyitott minden érdeklődő számára függetlenül attól, hogy jelenlegi illetve jövőbeli gyermekről van szó. Az idejártó gyermekek szülei bármikor bejöhethetnek és megnézhetik, hogy mi is történik intézményünkben, milyen ellátást kapnak gyermekei.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája

Egyéni kapcsolattartási formák: beszélgetés érkezéskor és hazamenetelkor, üzenő füzet

Csoportos kapcsolattartási formák: szülői értekezletek és szülőcsoportos beszélgetések, hirdetőtábla, írásos tájékoztatók, szervezett programok

Mivel mindegyik más-más szerepet tölt be, célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni közülük.

Csoportos szülői értekezletek

Egy évben két alkalommal rendezett, aktuális eseményekről, programokról, közös feladatokról való tájékoztatás, eszmecsere.

Szülőcsoportos beszélgetések

A szülőkben felmerülő aktuális kérdések (pl. szobatisztaság, alvás, agresszió, étkezés, óvodai beíratás, betegségmegelőzés, elvárások) körbejárása, megbeszélése. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az

egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A gondozónóktól kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait.

Közös programok tervezése

A partneri kapcsolat erősítése érdekében a szülők is részt vehetnek programjainkon (pl. játszóház, Márton-napi felvonulás, tojáskeresés, gyermeknap kerti mulatság stb.) A szervezett programok a családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családok segítése, a szülői kompetencia növelése és a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében. Több fajtájuk lehet, pl.: előadás, beszélgetés neves szakemberrel a családokat érintő, szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással és adott esetben vásárlási lehetőséggel egybekötve, vagy klub-jellegű családi programok ünnepekhez kapcsolódóan vagy alkalomtól függetlenül bizonyos, kiszámítható rendszerességgel (pl. adventi készülődés). Ezek a közös élmények, az emberi kapcsolatok és a tapasztalatok, a tájékozottság gyarapításával nagymértékben hozzájárulhatnak a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelésnek és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az újkörnyezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a gondozónő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, csökkenti az adaptáció során fellépő negatív tüneteket (pl. étvágytalanság, súlyesés, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások, alvászavar, stb.).

A beszoktatás sikerességének feltételei:

- A gondozónő konkrét helyzetekben, annak sajátosságaihoz igazodva rugalmasan tudja alkalmazni a módszert.
- A szülők felé hitelesen képviselje a módszer előnyeit a gyermek szempontjából.
- A beszoktatás időtartama a gyermek alkalmazkodásának segítése érdekében legalább két hét.
- A gondozónő a szülőtől fokozatosan vegye át a gyermek ellátását.

- A gyermek bölcsődei életének kialakításánál a szakmai elvek megszabta kereteken belül figyelembe kell venni az otthoni szokásokat.

„Saját gondozónő”- rendszer

A „saját gondozónő”- rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik. A csoport gyermekeinek egy része (5-6 gyermek) tartozik egy gondozónőhöz. A nevelés-gondozás mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, naplóját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat.

A „saját gondozónő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a gondozónője. Az ún. ölelkezési időben – az az időszak, amikor mindkét gondozónő a csoportban van – idejét elsősorban a „saját” gyermekei gondozására, nevelésére fordítja.

A „saját gondozónő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját” gondozónő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos nevelés-gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl. a bölcsőde nyitása, zárása, stb.) is. Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját gondozónő-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

6.30 - 8.30 Érkezés a bölcsődébe, igény szerint pihenés, játék a csoportszobában.
8.30 - 9.00 Reggelizés
9.00 - 9.15. Gondozási feladatok
9.15 – 10.00 Játék a szobában, évszaktól függően a szabadban
10.00 –10.20. Tízórai
10.20 -10.30 Gondozási feladatok
10.30 -11.30 Játék a szobában vagy az udvaron
11.30 -14.45 Ebéd, gondozási feladatok, alvás, gondozás ébredési sorrendben,
14.45 -15.00 Uzsonnázás
15.00 -15.15 Gondozási feladatok
15.15-17.00 Játék, távozás a bölcsődéből.

A gondozónők munkarendje a gyermekek napirendje alapján készül el.

A BÖLCSŐDE KAPCSOLATAI MÁS INTÉZMÉNYEKKEL

A bölcsődék kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül

A bölcsődei hálózat fontos intézményei, szakmai központjai a regionális módszertani bölcsődék, melyeknek feladata az egyes bölcsődék szakmai működésének segítése és folyamatos figyelemmel kísérése.

Bölcsőde és óvoda kapcsolata

A két intézmény között fontos olyan tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenő mentesebbé válhat. Ennek érdekében folyamatosan egyeztetjük nevelési elveinket, közös programokat szervezünk (kirándulások, ünnepek).

Egyéb kapcsolatok

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek /kerülhetnek Többek között: Védőnői Szolgálat, Házi Gyermekorvosi Szolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Központ, Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, Gyámhatóság, Nevelési Tanácsadó, Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság.

A bölcsődék és a különböző (bölcsődei hálózaton belüli és a családsegítés területén működő) civil szervezetek közötti együttműködés sok tekintetben hozzájárulhat a bölcsődei ellátás fejlődéséhez, az ellátást igénybe vevő családok szükségleteihez, elvárásaihoz történő igazodást segítheti.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi- és tárgyi környezettel való harmónia. Ennek érdekében a nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget biztosítunk a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához, a helyes, tapintatos, figyelmes kapcsolatkezelés kialakításához. A gondozás (testi szükségletek kielégítése) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabadaktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése. A bölcsődei élet legyen élvezetes, részvételre motiváló és kielégítő tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló, interakciót ösztönző. A gyermekek számára biztosítjuk, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában, alakításában.

Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja a gyermek pozitív önértékelésének erősítése és a különböző faji, kulturális, vallási, nyelvi, nemi valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek tiszteletének kialakítása.

Gondozás

Célunk, hogy minél szorosabb, *belsőleges kapcsolat* alakuljon ki a gyermek és gondozónője között, amelynek elsődleges feladata a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A személyes és a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a szülő, a gondozónő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait megerősítéssel, dicsérettel jutalmazzuk (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért viszont nem jár elmarasztalás. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú

gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a gondozónőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást.

Az *étkezéssel* kapcsolatban fő nevelési célunk, hogy a gyermek jó étvágygal, örömmel, korának, fejlettségének megfelelő módon fogyassza el az ételt. Ezért lényeges, hogy az étkezéshez nyugodt körülményeket, próbálkozásaihoz elegendő időt teremtsünk. Fontos, hogy a gondozónő jól megfigyelje a beszoktatás során a gyermek étkezési szokásait az átmenet és a helyes technika elsajátítása érdekében. Hosszú folyamat vezet addig, amíg a gyermek eljut az önálló evésig. Ebben a gondozónő figyelme, türelme segíti, ha a kisgyermek egyéni szokásait, fejlődési ritmusát jól ismerve alkalmazza a különböző módszereket.

A *szobatisztaság* kialakulása fontos állomás a gyermek szociális fejlődésében. Feltétele a gyermek megfelelő pszichoszomatikus fejlettsége és együttműködési készsége, ami általában 2. és 3. éves kor között következik be.

Játék

A játékot a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenységének tekintjük, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődését, s mint ilyet a bölcsődei nevelés legfontosabb eszközének tartjuk. A legtöbbet akkor tehetjük gyermekeinkért, ha már kisgyermekkorban megteremtjük számukra a szükséges feltételeket.

Ennek érdekében tudatosan figyelünk a következőkre:

- napirend szervezésénél megfelelő idő jusson játékra
- megfelelő légkör, hely eszköz biztosítása
- gyermekek igényeire, jelzéseire reagálunk
- a játék irányítás módjára, ami a gondozónő szerepe
- megfelelő minőségű és színvonalú játékok biztosítása

A gondozónő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A társakkal való együttlét örömet szerez, kedvezően befolyásolja az értelmi és érzelmi fejlődést. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermekszámára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek

fejlődését. A társas kapcsolatok fejlődésére, alakulására elsősorban a játéklehetőségek teremtenek lehetőséget. A gondozónó feladata a nyugodt, derűs légkör megteremtése, szükség esetén segítség a konfliktusok megoldásában. Konklúzióként elmondhatjuk, hogy a játék az ember életét alapvetően befolyásoló jelenség. A játék lehetőségét a korai életévekben magas színvonalon biztosítani tehát hosszabb távon megtérülő befektetés.

Mondóka, ének

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a gondozónó kellemes ének- és beszédhangja, spontándúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömeleményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére. A gyermekek érzelmi és értelmi fejlődésének segítése, a beszédfejlődés, az artikulációfejlesztése, mind zenei tevékenységek végzése közben történik. A mondókákat ritmikus mozgással bemutatjuk, többször ismételjük. A dalokat és mondókákat Forrai Katalin Ének a bölcsődében c. könyvből választjuk. A zenét a gyermekek hangulatától függően hallgatunk, alkotómunkához komolyzenei cd gyűjteményünkből választunk.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság, egyszerre feltétel és eredmény. A gyermek olyan tapasztalatokra,

ismeretekre tesz szert, amelyekre más helyzetekben nincs lehetősége. Fejődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókincse. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását. A bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás – nem az eredmény. A gondozónő a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítséssel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését. A gyermekek finommotorikáját fejlesztjük a különböző technikák bemutatásával. Papírtépés, nyomdázás, vágás, ragasztás, gyurmázás, festés. A gyermekek egyéni ötleteit támogatjuk. A tevékenységeket az évszakokhoz és az ünnepekhez igazítjuk. A gyermekek alkotásait a szülők számára is láthatóvá tesszük.

Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítjuk a gyermekek számára a minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása. A mozgásos játékok, a torna fejlesztik a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, stb.) Fejlesztik a testi képességeket, mint az erő ügyesség, gyorsaság, állóképesség, de fontos szerepük van az egészség megőrzésében. Nevelési célunk: a mozgás az egészségmegszerzésére, megszilárdítására, a szervezet fejlődésének - növekedés, gyarapodás és testi képességek kialakításának- elősegítésére és a mozgásműveltség fejlesztése mellett örömforrásként kell, hogy szolgáljon. Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint szobában. A szobai játékok

sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik. A szobában is szükségesek nagymozgásos játékok. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely állrendelkezésre, pl.: hempergő, elkerített szobasarok.

Tanulás

A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamat, tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban. A tanulás tevékenység, illetve tevékenységbe ágyazottan történik. Folyamatjellegéből következik, hogy az előzetes tapasztalatoknak, az előzetes tudásnak döntő befolyása van arra, hogy mi az, amit a gyermek megtanulni képes a szó lehető legtágabb értelmében.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A pszichikum energiája véges, azaz konstans. Az azonos időben zajló tanulási folyamatok intenzitása különböző. A fejlődés, a tanulás folyamatos, időkorlátok nélküli, egyéni ütemnek megfelelő. A gyermekek között érdeklődés, tanulási stratégia, tanulási típus tekintetében megmutatkozó különbségek léte természetes. A tanulás folyamat, melyben vannak megtorpanások, stagnálások, sőt visszaesések is. A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye, ugyanis nem a fejlettebb szint gyors elérése a célunk, hanem az, hogy minden gyermek örömteli tevékenységek során jusson előbbre. Az önálló gondolkodás, a véleményalkotás és a döntésképeség kibontakozásának segítése a tanulás fontos céljai. A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a gondozónő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A gondozónő a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás során módszerében figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direktbben kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán. A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-

gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek más az anyanyelvük, mint a nemzeti nyelv.

Ünnepeink

Az ünnepek rendkívül fontosak minden ember életében, a kisgyermek életében különös jelentőségük van. Az ünnepek szorosabbá fűzik a családok, rokonok összetartozását. A családon belül erősítik a szeretet érzését, az együttlét örömét. Ünnepeink szervezésekor, figyelembe vesszük, hogy ezek elsősorban családi ünnepek. Az a célunk, hogy az igazi ünneplés, az igazi nagy öröm otthonukban, családi körben érje a gyermekeket. Felkészítjük őket az ünneplésre. Ünnepeink előtti időszakban a gondozónők gyakrabban szerepeltetik az ünnepek hangulatát idéző játékokat, játékhelyzeteket, verseket, mondókákat, meséket, énekeket. Feldíszítik a szobákat az ünnepre utaló saját kezűleg, illetve a gyermekekkel együttkészített dekorációkkal. A gondozónők maguk készítette apró ajándékokkal kedveskednek a gyermekeknek. Anyák napjára a gyermekek készítenek kedves kis ajándékot a nevelőik segítségével az édesanyáknak.

Ünnepeink:

- Márton-napi lampionos felvonulás
- A Mikulás házhoz jön, ajándékokat oszt a gyermekeknek
- Karácsony előtt a gyerekekkel délelőtt süteményt készítünk, meghitt karácsonyi hangulatot teremtünk
- Farsang alkalmával a gyermekek és a gondozónők is jelmezbe bújnak, egész napos a mulatság, tánc...
- Húsvétra húsvéti ajándékokat készítünk a gyerekekkel, közös tojáskeresés az udvaron
- Anyák napján az édesanyáknak gondoskodunk meglepetésről
- Gyermeknapon egész napos kerti mulatságot szervezünk a szülők bevonásával,

Ünnepeink többségének a szülők, nagyszülők, testvérek is részesei lehetnek.

DOKUMENTÁCIÓ

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet. A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a

gyermekfejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontjaink: a tárgyyszerűség (objektivitás). A dokumentáció készítéséhez alkalmazott módszerek, és eszközök kiválasztásánál különösképpen tekintettel vagyunk a kisgyermekek fokozott biztonságigényére (személyi- és tárgyi környezet állandósága, az adott helyzetnek a kisgyermek megszokott, számára elfogadott élethelyzetekhez való hasonlósága).

A dokumentáció vezetéséhez a szülők hozzájárulását kérjük, a rögzítetteket kérésükre megmutatjuk. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat a legmesszebbmenőkig figyelembe vesszük.

Sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a korai fejlesztés és gondozás feladatait –a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleményére épített – fejlesztési évre készített egyéni fejlesztési terv alapján végezzük. Az egyéni fejlesztési tervet a korai fejlesztést és gondozást végző vagy irányító gyógypedagógus (terapeuta), és a korai fejlesztő pedagógus készíti el. Az egyéni fejlesztési tervnek tartalmaznia kell az értelmi fejlesztés, a hallásfejlesztés, a látásfejlesztés, az adaptációs tréning, a mozgásfejlesztő terápiák, a pszichológiai fejlesztés feladatait. A fejlesztést - gondozást végző gyógypedagógus (terapeuta) központilag kiadott nyomtatványon egyéni fejlesztési naplót vezet. A gyermekfejlődését a korai fejlesztést és gondozást végző vagy irányító gyógypedagógus (terapeuta), központilag kiadott nyomtatványon értékelő lapon értékeli. Az egyéni fejlesztési tervet és az értékelési lap egy példányát megküldi a Szakértői és Rehabilitációs Bizottságnak, illetve a szülőnek, egy példány az ellátó intézményben marad.

Intézményvezető:

- felvételi könyv – számítógépen + IX. számú Adatlap
- havi statisztika, bölcsődei kérdőív (KSH adatszolgáltatás)
- NRSZH TEVADMIN napi jelentés
- személyügyi anyagok kezelése
- munkaköri leírások
- költségvetés
- heti étrend

- dolgozók egészségügyi könyve
- havi statisztika
- dolgozók szabadságának nyilvántartása
- dolgozók jelenléti kimutatása

Élelmezésvezető:

- kis- és nagy értékű eszközök nyilvántartása (leltár)
- munkavédelmi napló vezetése
- étkezők nyilvántartása (gyermekek, dolgozók) 328/2011 (XII.29.) Kormányrendelet 4. sz. melléklete
- heti étrendek
- árubeszerzési bizonylatok, számlák
- adagolási útmutató, ételrecept-gyűjtemény

Bölcsődeorvos:

- Egészségügyi törzslap (egy év alatt havonta, 1-3 évig negyedévente)

Kisgyermeknevelők:

- csoportnapló naponta
- napi jelenléti kimutatás 328/2011 (XII.29.) Kormányrendelet 2. sz. melléklete
- bölcsődei gyermek-egészségügyi törzslap, a fejlődési lappal együtt (C.3354-6/a.r.sz.ny.r.)
- üzenőfüzet

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

A bölcsődei ellátásról az igénylő családok a Zánka község honlapján és az intézmény saját honlapján találhatnak tájékoztatást:

<http://www.zanka.hu> www.zankaovi.hu

A zánkai Német Nemzetiségi Óvoda- Bölcsőde Szakmai Programjában és Házirendjében ugyancsak részletes ismertetőt olvashatnak az igénylő szülők a bölcsődék tárgyi személyi feltételeiről, kisgyermeknevelő munkájáról, a gyermekek táplálásáról, a felvétel rendjéről.

A FEJLŐDÉS LEGGYAKORIBB JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉS KOR VÉGÉRE

- Nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel.
- Már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is.
- Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára.
- Környezete iránt nyitott, érdeklődik minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben.
- Gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel, gyermekkel.
- A gyermekek többsége szobatiszta.
- Képesek természeti környezetünkben felfedezni a szépséget. Megtanulják a természetben kirándulók viselkedési normáit.

Célunk a szakmai programunk megvalósításával

- az ellátottak egyéni szükségleteinek biztosítása,
- egészséges életmód alakításának segítése,
- hagyományőrzés megteremtése.

Jelen szakmai program a visszavonásig érvényes. Felülvizsgálata javasolt 3-4 évenként.

Módosítása bármikor lehetséges szükség esetén.

MELLÉKLETEK (1. sz. melléklet)

MEGÁLLAPODÁS

A gyermekek napközbeni ellátása / bölcsődei ellátás igénybevételéhez
mely létrejött egyrészről

a **zánkai Kétnyelvű Német Nemzetiségi Óvoda- Bölcsőde,**

címe: 8251 Zánka, Iskola utca 4. adószáma:16881352-2-19

_____ intézményvezetője

másrészről

_____ szülő/törvényes képviselő – a továbbiakban ellátást
igénylő – között a mai napon az ellátást igénylő gyermeke bölcsődei ellátásáról.

Az ellátást igénybevevő

Törvényes képviselője: _____

születési neve: _____

születési helye, ideje: _____

állampolgársága: _____

anyja neve: _____

lakóhelye: _____

tartózkodási helye: _____

mint, bölcsődei ellátást igénylő gyermek törvényes képviselője (a továbbiakban: **Képviselő**)

a továbbiakban együttesen **Felek** között alulírott helyen és napon, az alábbi feltételek szerint.

Képviselő a bölcsődei ellátást az alábbi kiskorú **gyermekre igényli:**

Gyermek neve: _____

születési helye, ideje: _____

állampolgársága: _____

anyja neve: _____

lakóhelye: _____

tartózkodási helye: _____

TAJ száma: _____

A Gyvt 42. § (1) bekezdése szerint a bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény.

Az NM rend. 36. § (1) bekezdése alapján bölcsődébe a gyermek húszhetes korától harmadik életévének, illetve annak az évnek a december 31-éig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik életévét betölt.

A Gyvt 32. § (7) bekezdése szerint jelen megállapodás az alábbiakra terjed ki:

1. **Intézményünk a bölcsődei ellátás** _____ év _____ hó _____ napjától kezdődően (kérjük, aláhúzással jelölje)

- határozatlan időtartamra: jogosultsági feltételek megszűnéséig,
- határozott időre _____-ig biztosítja.

2. **A gyermek számára nyújtott szolgáltatások és ellátások tartalma, módja:**

- szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,
- napi négyeszeri (orvos által ellenőrzött, az életkornak megfelelő) étkezés,
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet,
- egészségvédelem-egészségnevelés, kultúrhygiénés szokások kialakulásának segítése,
- állandóság (saját gondozónő rendszer), egyéni bánásmód,
- időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra,
- az egyéni ruhanemű kivételével, a textíliával történő ellátás,
- személyes hygiéné feltételeinek biztosítása,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközök használatának biztosítása,
- rendszeres orvosi felügyelet,
- óvodai életre való felkészítés

3. **Térítési díj meghatározása:**

A Gyvt 146. § (1) bekezdése értelmében a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért **személyi térítési díjat** (étkezés) kell fizetni. A térítési díjat az ellátást igénybe vevő gyermek esetén a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő (a továbbiakban együtt: kötelezett) az intézménynek fizeti meg.

A bölcsődei ellátás esetében a térítési díj *külön kerül* meghatározásra a gyermekétkeztetésre (továbbiakban: étkezési díj) valamint a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő foglalkozásra (a továbbiakban: gondozási díj). Gondozási díjat jelenleg az intézményben nem kell fizetni.

A gyermekétkeztetésre vonatkozó szabályok:

A Gyvt 148. § (1)-(3) bekezdései, valamint (5) bekezdése alapján a kötelezett által fizetendő étkezési díj összegét az intézményvezető konkrét összegben állapítja meg, melyet az Intézményi Társulás évente legfeljebb egyszer megváltoztathat. A térítési díjat előre, tárgyhónap 15-ig kell az ellátást nyújtó bölcsődének megfizetni. Amennyiben a szülő a térítési díjfizetés kötelezettségének nem tesz eleget, a bölcsőde a követelését elküldi a fenntartónak és az ellátást felfüggeszti.

Szülő által fizetendő étkezési napi térítési díj: _____

4. **A bölcsődei ellátás megszűnésének esetei**

- a bölcsődei nevelési év végén (augusztus 31.), ha a gyermek a 3. évét betöltötte

Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, és a

gyermek háziorvosa ezt igazolja a bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

- ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét.
- a Gyvt. 37/A. § (2) bekezdése értelmében az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti ellátás megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kérelmezheti, melynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti. Az ellátás a megegyezés időpontjában, illetve ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.
- A Gyvt. 37/A. § (3) bekezdése szerint az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti ellátást megszünteti, ha a jogosult a házirendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.
- Amennyiben a gyermek bölcsődei ellátását több alkalommal és legalább egybefüggő 10 napig indokolatlanul nem veszik igénybe, az a gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának (bölcsődei ellátás) megszüntetését vonhatja maga után. Az ismételt indokolatlan hiányzás a házirend súlyos megsértésének minősül! Indokolatlan hiányzás esetén a szülő, törvényes képviselő részére levélben felszólítás kerül kiküldésre, hogy igazolja a gyermek távollétét. Amennyiben erre a levél kézhezvételétől számított 5 napon belül nem kerül sor, a gyermek bölcsődei jogviszonya megszüntetésre kerül.

5. Jogorvoslati lehetőségek:

A bölcsődék a Gyvt. 35-36. §-a alapján **Érdekképviselési Fórumot** működtetnek, melynek munkájában a szülők, a dolgozók és az Önkormányzat képviselői vesznek részt.

A gyermek, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdek-képviselési és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdekképviselési fórumánál az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségzegése esetén. Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselési fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panaszorvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézményvezetője vagy az érdekképviselési fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

Az intézményvezető elérhetősége: Kránicz Attiláné, Zánka, Fő utca 29. 87/468-103; e-mail: zankaovi.hu

Fenntartó részéről: Lukács Ágnes jegyző asszony, Zánka, Fő utca 29. telefon: 06-87/ 468-019 e-mail.:zankaph@t-online.hu

Az ellátás igénybevételének megkezdésekor a gyermek ellátását biztosító intézmény az alábbiakról szóbeli tájékoztatást ad a törvényes képviselőnek:

- az ellátás tartamáról és feltételeiről,

- az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról¹,
- az ellátásra jogosult gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról, különösen a távozás és a visszatérés rendjéről
- az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
- az intézmény házirendjéről,
- panaszjoga gyakorlásának módjáról,
- a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdekképviseleti fórumról.

Képviselő jelen megállapodás aláírásával igazolja, hogy a megállapodás egy eredeti példányát, valamint a személyes gondoskodás feltételeiről szóló szóbeli tájékoztatást megkapta és tudomásul vette, abban foglaltakat betartja.
Az ellátást igénylő a Házirend egy példányát átvette, az abban foglaltakat tudomásul vette, vállalta a betartását.

Zánka, 20_____

intézményvezető

gyermek törvényes képviselője

¹ A törvényes képviselő köteles az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és az azokban történő változásokról 15 napon belül információt szolgáltatni!

2. Számú melléklet

FELVÉTELI KÉRELEM

Alulírott, _____ szülő (törvényes képviselő) kérem
gyermekem bölcsődei felvételét Zánka Kétnyelvű Német Nemzetiségi Óvoda- Bölcsődébe.

_____ időponttól kezdődően.

Gyermek neve: _____ Gyermekem felvételét a következő indokkal
kérem:

Születési hely: _____ a. Munkavégzés, tanulmányok folytatása

Születési idő: _____ b. Szülő betegsége

Anya leánykori neve: _____ c. Gyermek fejlődése érdekében

A gyermek TAJ száma: _____ d. Egyedülálló szülő/3 vagy több kiskorú
eltartása

e. Szociális helyzet

Állandó lakcím: ir.szám: _____

Település, utca, házszám: _____

Tartózkodási cím: _____

Település, utca, házszám: _____

Az önkormányzattól Rendszeres Gyermekvédelmi Kedvezményt kapok. IGEN NEM

Saját háztartásomban eltartott gyermekeim száma: _____ fő.

Szülők / törvényes képviselő adatai:

Anya neve: _____ Apa neve: _____

Születési helye: _____ Születési helye: _____

Születési ideje: _____ Születési ideje: _____

Anyja neve: _____ Anyja neve: _____

Állampolgársága: _____ Állampolgársága: _____

Dátum: Zánka, _____

Szülő / törvényes képviselő aláírása

H Á Z I R E N D **(3.sz. melléklet)**

A Házirend hatálya kiterjed a zánkai Kétnyelvű Német Nemzetiségi Óvoda- Bölcsődébe felvett gyermekekre, szüleire és dolgozóira. Törvényi háttere a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény.

Családbarát, támogató intézményként biztosítani szeretnénk a gyermekek életkorának, fejlettségének, egyéni szükségleteinek megfelelő érzelmi, értelmi, mozgásfejlődését, és biztonságos környezetet, lehetőséget adni új tapasztalatok gyűjtésére, kísérletezésére, felfedezésére, más gyermekekkel való kapcsolatteremtésre, örömteli játéokra. A bölcsődei nevelő - gondozó munkánk támogatja a gyermeki személyiség kibontakozását a családi nevelés kiegészítőjeként.

A bölcsődei ellátás keretében a gyermekek életkorának, fejlettségi szintjének, igényének megfelelően biztosítjuk a nevelés-gondozás feltételeit, így különösen:

- a törvényes képviselő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- a játéktevékenység feltételeit,
- a szabadban tartózkodás és alvás feltételeit,
- megfelelő textíliát, bútort,
- az egyéni bánásmódot,
- az étkezést, valamint szakszerű nevelést-, gondozást és egészségügyi ellátást, figyelembe véve az egészséges életmódra nevelés fontosságát.

Bölcsőde igénybevételének szabályai

Bölcsődei ellátás keretében azon gyermekek ellátását kell elsősorban biztosítani, *akiknek szüleik vagy nevelőik munkavégzésük, munkaerő piaci részvételt segítő programban, képzésben való részvételük vagy egyéb ok miatt a gyermek napközbeni ellátásáról nem tudnak gondoskodni.*

A felvételnél *előnyt* élvez az a gyermek az alábbi sorrendben) aki:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
- akit egyedülálló (hajadon, nőtlen, özvegy elvált vagy házastársától külön élő kivéve ha élettársa van) szülője nevel
- akinek szülője orvosilag igazolt állapota miatt a gyermek napközbeni ellátását biztosítani egyáltalán vagy csak részben tudja
- akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma eléri vagy meghaladja a három főt,
- akit-gyámhatósági határozat alapján-védelembe vettek, vagy gyámként kirendelt hozzátartozója nevel
- akinek családja családgondozásban részesül és a gyermek fejlődése érdekében- a jelzőrendszer tagjai szerint (gyermekorvos, védőnő, gyermekjóléti szolgálat, gyámhatóság) állandó napközbeni ellátásra van szüksége

Bölcsődei felvétel és elhelyezésének megszűnése

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. A bölcsődei felvételre való jelentkezésre egész évben folyamatosan van lehetőség.

A felvételhez szükséges

- Munkáltatói igazolás a szülők munkavégzéséről, vagy a Munkaügyi Hivatal igazolása a programban való részvételtől, a képzésről, időtartamáról,
- Orvosi igazolás a bölcsődei ellátás igénybevételéhez,
- A gyermek lakcímkártyája, TAJ kártyája,
- Csatolni kell azokat az igazolásokat, mely a Gyvt. 149.§-ban meghatározott kedvezmények igénybevételét és jogosultságát alátámasztja.
- Tanulói jogviszony esetén iskolalátogatási igazolást,
- Magyar Államkincstár igazolása (egyedülálló szülő, tartós betegség esetén, emelt családi pótlék folyósításáról).

A bölcsődei elhelyezés megszűnése

- a határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam - illetve a meghosszabbított időtartam – leteltével,
- a jogosultsági feltételek megszűnésével,

- a szülő illetve törvényes képviselője kérelmezheti, jelzi a kisgyermeknevelőnél gyermeke bölcsődei elhelyezésének megszüntetési igényét, melynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti. Az ellátás a megegyezés időpontjában, illetve ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.
- ha a jogosult a házirendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn,
- ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét.

A nevelési év végén, ha a gyermek 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás megszüntetéséről, illetve az ellene tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét. Egyet nem értés esetén a jogosult, illetve törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó végrehajtható határozataig az ellátást biztosítani kell.

A nevelési év rendje és a bölcsőde nyitva tartása

A nevelési év szeptember 01-től a következő év augusztus 31-ig tart. A nyári zárva tartás idején 3 hétig nem üzemel.

A bölcsőde naponta 6.30-17.00 óráig tart nyitva. A gyerekek reggeli fogadása 06.30-8.00 óráig történik. Kérjük, hogy 8.00 – 8.30 óra között ne zavarják a reggelizést, a gyermekükkel előtte vagy utána érkezzenek.

Az intézményből való távozás és visszatérés rendje

A bölcsődébe érkezéskor a gyermeket a kisgyermeknevelőnek, kell átadni. Hazavitelkor a nevelő adja át a gyermeket a szülőnek, vagy meghatalmazottjának. Az érkező szülőnek, ha átadja a gyereket, attól kezdve a szülő a felelős a gyerek felügyeletéért. Ha nem a szülő viszi el gyermekét a bölcsődéből, az átvevő személynek az üzenő füzetben ad írásos meghatalmazást, de 14 éves kor alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg. Az elvált, különélő szülő gyermekének láthatását bíróság szabályozza, a gyermek elvitelét csak bírósági

ítélet tilthatja meg. Ha a szülő a gyermekét betegség vagy más ok miatt nem hozza a bölcsődébe, a távolmaradás okát 48 órán belül közölnie kell a bölcsődevezetővel, vagy helyettesével.

Betegség esetén újabb igénybevétel feltételei

A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható! A közösség egészségének megtartása érdekében lázas, antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét haladéktalanul értesíteni kell. Amennyiben napközben észleljük a betegséget, a gyermeket elkülönítjük, a szülőt értesítjük. A gyermek gyógyulásáról a szülő orvosi igazolást köteles hozni. A beteg gyermek otthoni ápolása után, 3 napnál nem régebbi orvosi igazolással hozható be a bölcsődébe. A fertőző betegségekről a szülő köteles értesíteni az óvoda vezetőjét, hogy jelenthesse az ÁNTSZ-nek.

Gyógyszert a bölcsődébe behozni nem lehet, mert azt nem adhatjuk be, kivéve tartós betegség (allergia, asztma) Kérjük, hogy étel illetve más allergia esetén tájékoztassák a nevelőket.

A gyermekek bölcsődei egészségügyi ellátását gyermekorvos és védőnő végzi, amelynek során időszakosan ellenőrzik a gyermekek egészségi állapotát.

A szülőket terhelő fizetési kötelezettségek

A szülőket fizetési kötelezettség bölcsődében az étkezési térítési díj kiegyenlítésével terheli. Az étkezési térítési díjat minden hónap 15-ig kell befizetni. Az étkezési térítési díj befizetésének napjairól a faliújságon lehet tájékozódni. Kérjük a befizetési időpontokat szíveskedjenek figyelemmel kíséreni, és a határidőket betartani, ellenkező esetben a megállapodásban elfogadottak alapján járunk el.

Hiányzás esetén az étkezés lemondható minden nap 08.00 óráig. Be nem jelentett lemondás esetén térítési díj visszafizetésére nincs lehetőségünk.

Gyermekei és szülői jogok és köteleességek

A gyermeknek joga van, hogy:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez,

- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

A szülő joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízta,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét,
- megismerje a nevelési, gondozási elveket, módszereket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a gyermeke nevelőjétől,
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban,
- megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- a fizetendő térítési díjat időben rendezze,
- az intézmény házirendjét betartsa.

A bölcsőde helyiségek használati rendje

Higiéniai okokból a csoportszobába, tornaterembe mosdóba utcai cipőben bemenni nem szabad. Bölcsődénk udvarán csak intézményünkbe járó gyermek tartózkodhat kisgyermeknevelője felügyelete alatt, azt játszótérnek használni nem szabad. Az intézményben kereskedelmi, ügynöki tevékenység nem folytatható. Ez alól kivétel a bölcsőde által szervezett rendezvényekhez igazodó, vezetői engedéllyel rendelkező tevékenység.

A gyermekek ruházata a bölcsődében és a behozható eszközök rendje

A bölcsődében minden gyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. A gyermekek életviteléhez és tevékenységéhez igazodva a ruházat kényelmes legyen. A szekrényben kérjük tartsanak váltóruhát is. A gyermek akkor érzi jól magát, amennyiben

számára kényelmes, könnyen kezelhető, az időjárásnak megfelelő, tiszta ruhát visel. Kérjük, váltóruha, váltó cipő mindig legyen itt az bölcsődében.

Kérjük, hogy a személyes kötődésű tárgyakon – amelyek a gyermek megnyugtatót szolgálják - kívül más ne hozzanak be, mert ezekért felelősséget vállalni nem tudunk. A gyermekek által viselt értéktárgyakért, ékszerekért felelősséget vállalni nem tudunk.

A bölcsődébe élelmiszert nem szükséges behozni! A gyermekek napi négyzeri étkezése biztosított.

Az intézmény területén TILOS

*A bölcsőde területén (épület és udvar) valamint a bejáratától 5 méteres körzetben **dohányozni** TILOS!*

(1999. évi XLII. Törvény a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól)

- szeszesital fogyasztása,
- kábító és bódítószerek fogyasztása, tartása és árusítása
- alkohol és kábító vagy bódítószert által befolyásolt állapotban való megjelenés és tartózkodás.

Kapcsolattartás és a panaszkezelés módja

A család és a bölcsőde kapcsolatának szélesítése és erősítése érdekében lehetőséget adunk a szülővel történő fokozatos beszoktatáson túl a kisgyermeknevelőnő-szülő napi találkozásaira, az értekezletekre, csoportbeszélgetésekre. Bölcsődénk kapui mindig nyitva állnak, módot adunk a családoknak a bölcsőde életébe való betekintésre is. Kérjük, hogy látogatásuk időpontját gyermekük kisgyermeknevelőjével előre egyeztessék. Az üzenőfüzetbe történő bejegyzéseiket szívesen és örömmel fogadjuk, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a fejlődésére vagy otthoni vonatkozhatnak. A kölcsönös tájékoztatás érdekében kérjük, hogy a személyes adatok, telefonszámok változását jelezzék a kisgyermeknevelőknek. A gyermekekről információt, tájékoztatást csak a nevelők, az intézményvezető, a logopédus és a pszichológus adhat.

Érdekképviselési Fórum

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló Gyv.tv.1997. évi. XXXI. törvény 35.§(1) értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézmény érdekképviseleti fórumot köteles működtetni, mely megalakításának és működésének szabályait, az intézmény fenntartója határozza meg.

Az Érdekképviseleti Fórum munkájában a szülők, a dolgozók és az Önkormányzat képviselői vesznek részt. A Fórum szükség szerint, de legalább két évente egy alkalommal ülésezik. Az Érdekképviseleti Fórum dönt az elé terjesztett intézményi panaszokról, intézkedéseket kezdeményez az Önkormányzatnál, az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Megyei Intézeténél, és más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az Érdekképviseleti Fórumnak címzett panaszt az Intézményvezetőnél kell benyújtani. Az Intézményvezető haladéktalanul értesíti az Érdekképviseleti Fórum Elnökét a panasz benyújtásáról. Az Érdekképviseleti Fórum ülését az Elnök hívja össze. A panasztevőt kifejezett kérelmére az Érdekképviseleti Fórum ülésén meg kell hallgatni. A panasztevőt az Elnök értesíti az ülés időpontjáról azzal, hogy távolmaradása az ülés megtartását és a panasz kivizsgálását nem akadályozza. Az Érdekképviseleti Fórum üléséről jegyzőkönyvet kell vezetni.

Az Érdekképviseleti Fórum Elnöke a panasz Intézményvezetőnél történt benyújtásától számított 15 napon belül értesíti a panasztevőt a panasz kivizsgálásának eredményéről.

A házirend megsértésének esetei

A házirend megsértésének esetén számonkérésnek, fegyelmi eljárás lefolytatásának van helye. Ha a gyermek bölcsődei ellátását több alkalommal és legalább egybefüggő 10 napig indokolatlanul nem veszik igénybe, az a gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának (bölcsődei ellátás) megszüntetését vonhatja maga után. Az ismételt indokolatlan hiányzás a házirend súlyos megsértésének minősül! Indokolatlan hiányzás esetén a szülő, törvényes képviselő részére levélben felszólítás kerül kiküldésre, hogy igazolja a gyermek távollétét. Amennyiben erre a levél kézhezvételétől számított 5 napon belül nem kerül sor, a gyermek bölcsődei jogviszonya megszüntetésre kerül, melyről írásban értesítést küldünk.

Záró rendelkezések

A szakmai program jóváhagyásának napjától határozatlan ideig érvényes.

Zánka, 2015.

Elfogadta:

20__ ____ hó __ nap

Nevelőtestület

.....

.....

Kránicz Attiláné

Zánka, 20__ ____ hó __ nap

intézményvezető

